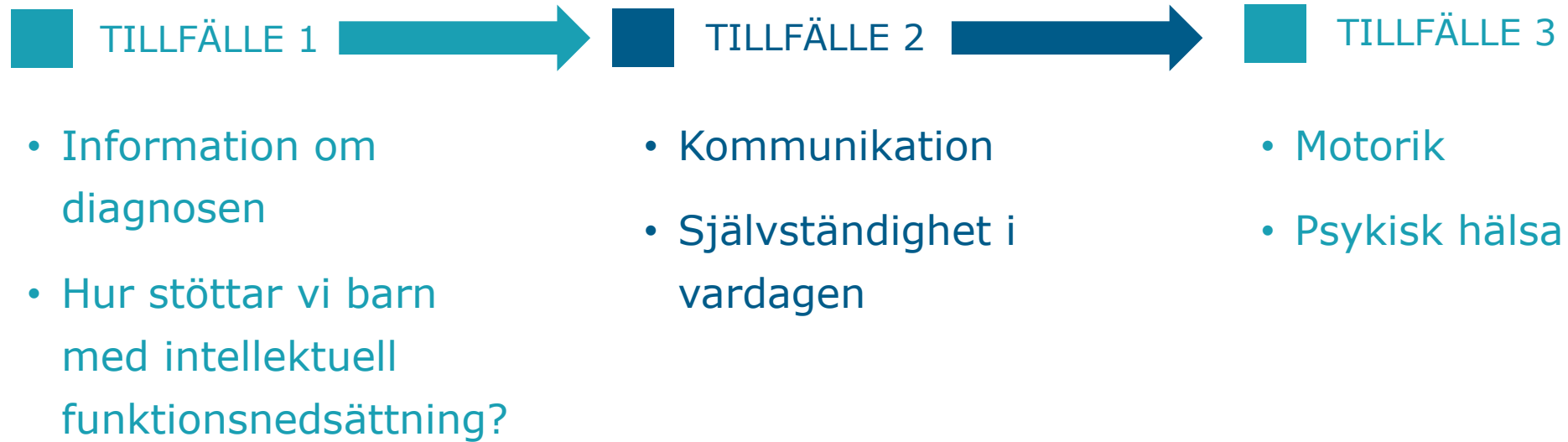

Föräldrainformation om intellektuell funktionsnedsättning (IF)

Tillfälle 2

Kommunikation

Hur påverkas detta av en intellektuell funktionsnedsättning?

Hur kan du stötta kommunikationsutvecklingen?

Kommunikation och samspel

Förståelse

Vilken hjälp
behövs?

Vad är kommunikation och socialt samspel?

PRATA ELLER
ANVÄNDA
KROPPSSPRÅK

Kommunikation

Att göra eller säga något
**som någon annan
reagerar på.**

Kräver minst två personer.

KASTA

FÅNGA

Medveten kommunikation

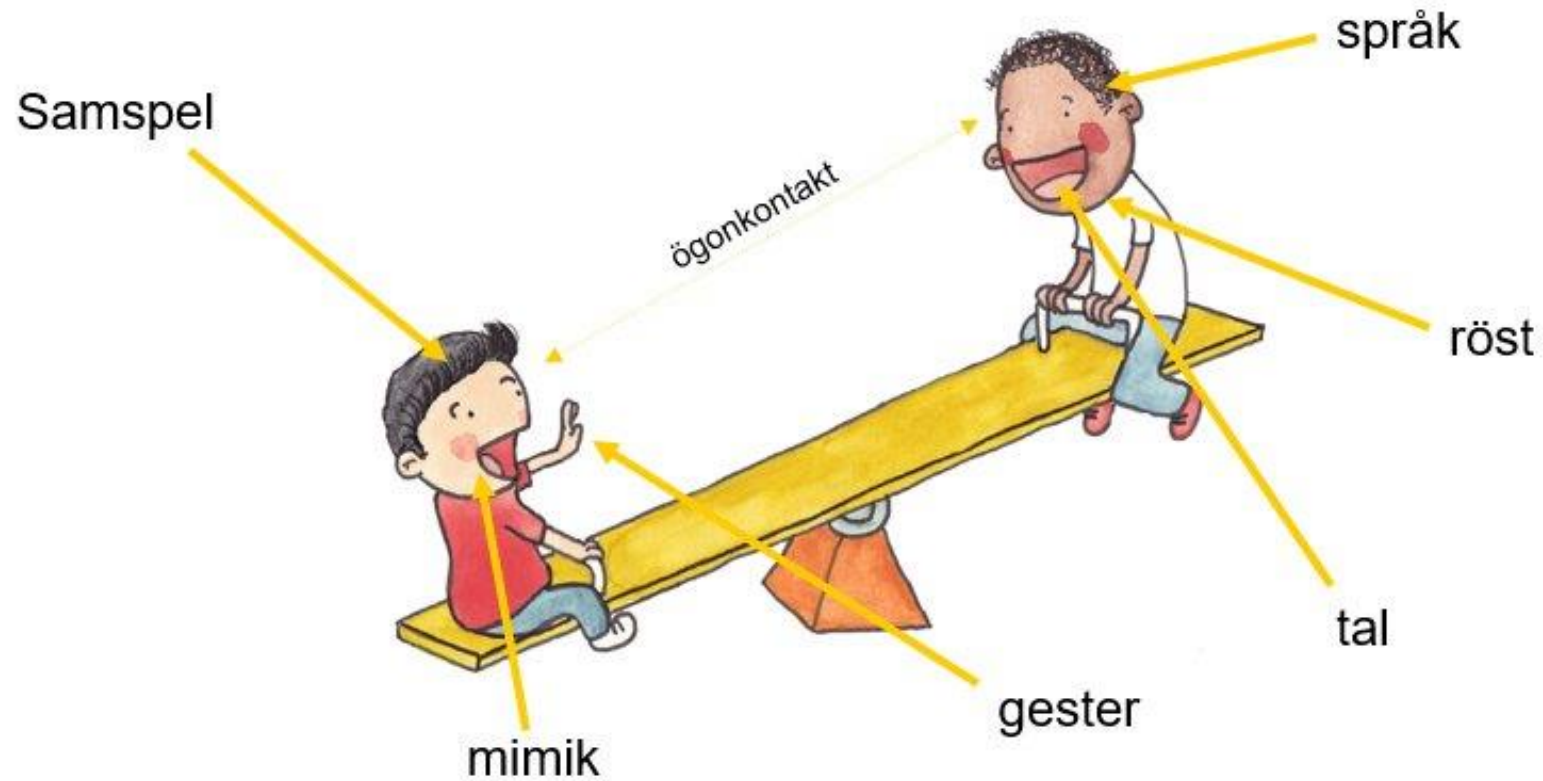
Att göra eller säga något **för
att någon annan ska
reagera.**

Vi kommunicerar av många
olika anledningar.

Socialt samspel

Att samspela, förhålla oss till
och **skapa relationer** med
andra. För att visa
ömsesidighet, intresse och
vilja samt förmåga att
anpassa sig efter andra.

Hur gör vi när vi kommunicerar?

Typisk språk- och kommunikationsutveckling

- Oftast automatisk
- Samspel och social interaktion kommer först
- Barn förstår och använder icke-verbal kommunikation innan de lär sig talade ord
- De första åren händer oerhört mycket, vid fyra års ålder är grunderna i språket klara
- Språk- och kommunikationsutvecklingen fortsätter hela livet
- Flerspråkighet är naturligt och leder inte till språksvårigheter

När man har en intellektuell funktionsnedsättning

- Utvecklingen tar längre tid
- Man har svårare för att nå en viss språklig nivå
- Språk är abstrakt – därför påverkas språkanvändandet
- Man kan ha problem inom flera områden – det tar mycket energi att kommunicera
- Man behöver extra stöd för att utveckla och använda sin kommunikationsförmåga så bra som möjligt

Vad kan man göra?

Hur ska omgivningen anpassa sin kommunikation?

- Anpassa språket till barnet genom att:
 - undvika för mycket frågor
 - undvika svåra, abstrakta ord, t.ex. om en stund, lagom
 - kombinera olika uttryckssätt, t.ex. både tal och kroppsspråk
- Sätt ord på det du och barnet gör
- Förvänta dig kommunikation och svara på minsta signal
- Anpassa tempot

Anpassa
kommunikationen
efter barnet

Fortsättning... Hur ska omgivningen anpassa sin kommunikation?

- Inte serva barnet och ha allting framme (barnet måste ibland få be om saker)
- Bekräfta och svara – ge tydlig återkoppling
- Ge utrymme - ge barnet tid att svara och ta egna initiativ
- Expandera/bygg ut barnets yttranden
- Passiv korrigering
- Förtydliga din kommunikation med olika uttryckssätt och kommunikationsstöd
- Skärmtid - titta tillsammans och prata om det ni ser

AKK - Alternativ och kompletterande kommunikation

Alla sätt som förtydligar språket:

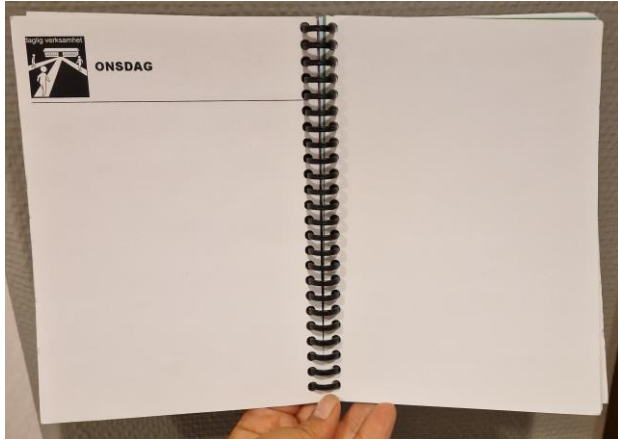
- Kroppsspråk och gester
- Föremål
- Foton
- Tecknade/ritade bilder
- TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation)
- Skrift
- Pratapparater

AKK hindrar aldrig tal- och språkutvecklingen!

Anpassa
omgivningen
kompensera och
tydliggör

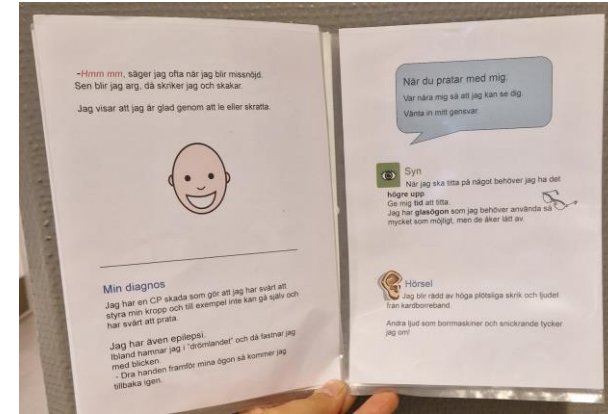
Hjälpmedel

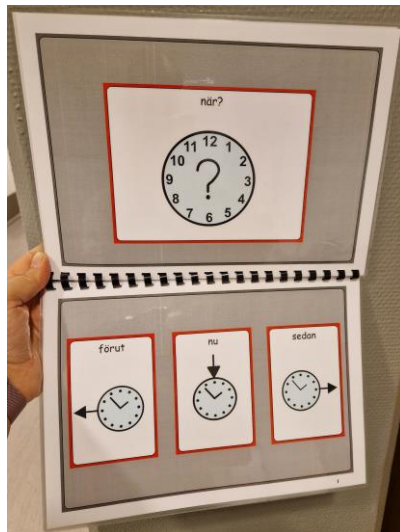
Kontaktbok

Ritprat

Kommunikationspass

Reda-ut-häfte

Fotoalbum

Samtalsmatta

Vardagsstimulans av språket

Träning

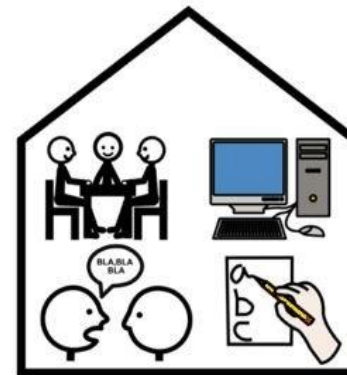
- Utgå från barnets intressen
- Berätta och återberätta
- Spel
- Turtagning
- Sång, rim och ramsor
- Kom på ett ord som börjar på...
- Vilka ord låter lika?

Riktad träning

- Ibland gagnas barnet av riktad träning inom områdena tal, språk, kommunikation eller samspel. Rimliga mål som utgår från barnet!
- Komplement till grundläggande stimulans i vardagen
- Utgår från barnets intressen och genom lek
- Habilitering behandling i grupp – AKKtiv, TAKK

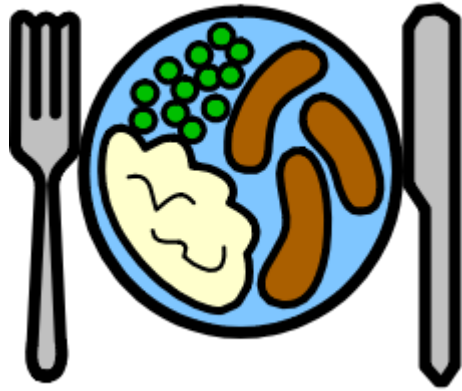
Paus

Självständighet i vardagen

Hur påverkas detta av en intellektuell funktionsnedsättning?

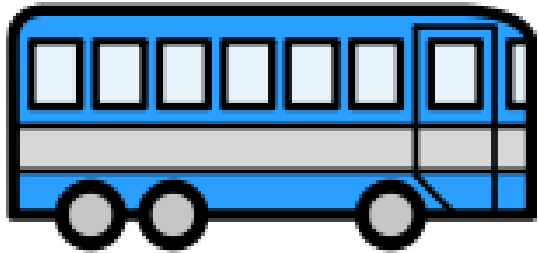

Aktiviteter i det dagliga livet (ADL)

Aktiviteter i det dagliga livet (ADL)

Självständighet

- Positiva hälsoeffekter
- Självkänsla

Stöd i självständighetsutvecklingen

- De vuxnas förhållningssätt
- Träning/övning
- Anpassningar

De vuxnas förhållningssätt

- Uppmuntran och tålamod
- Vara med och vägleda
- Erbjuda möjligheter

Träning/övning

- Välja lämpligt tillfälle
- Hitta en rimlig nivå
- Utnyttja motivation när den finns, välj något som barnet kan lyckas med
- Belöning
- Dela upp aktiviteten i små steg
- Träna i olika miljöer

Anpassning

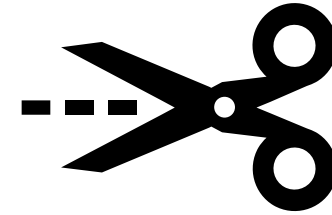
- Enklare material, t ex kardborre istället för skosnöre
- Sitta istället för att stå om det är svårt med balansen
- Lugn miljö
- Barnsäkerhet i hemmet
- Tydlighet och kognitivt stöd

Finmotorik

Motoriska svårigheter kan förekomma vid IF

- Träna i vardagen
- Fokus på det roliga
- Förenkla
- Viktigt med stabilt sittande

Tydlighet i vardagen

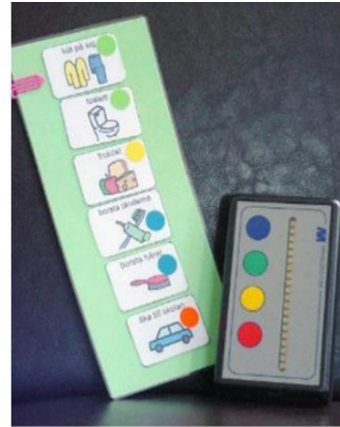

Kognitivt stöd

- Allt som gör det lättare att förstå, planera, komma ihåg och organisera vardagen
- Använder vi alla varje dag t ex komihåglista, kalender, påminnelse i mobilen
- Visuellt information är lättare att minnas

Tydliggörande pedagogik & kognitivt stöd för barn

Tidsuppfattning

Förskoleåldern

Förstå att olika saker tar olika lång tid.
Egna upplevelser.

Skolåldern

Inse att tiden går oberoende av mig.
Dagar, veckor, månader och år.
Förstå klockan.

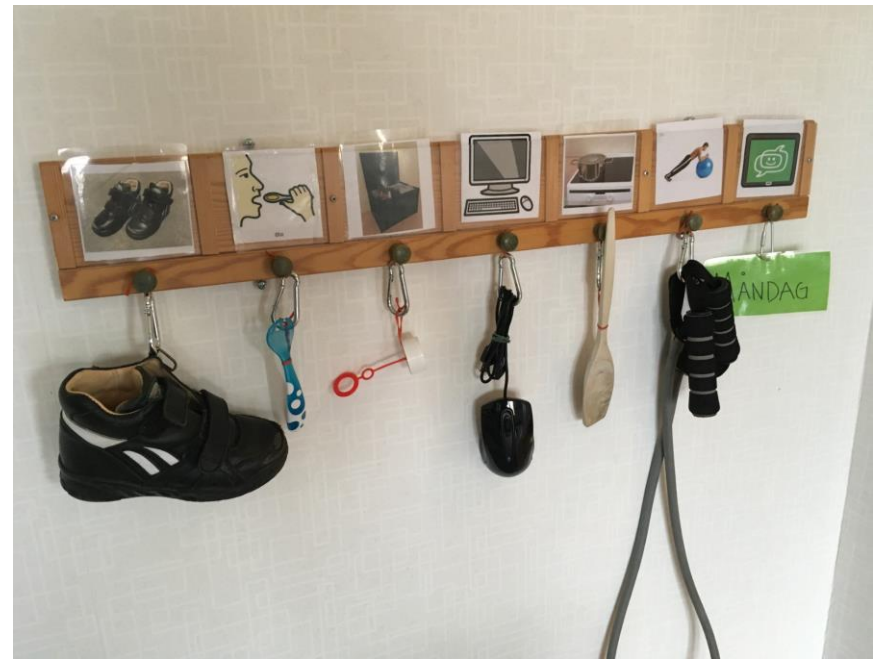
Tonåren

Beräkna tidsåtgång.
Bedöma vad man hinner.
Passa tider.

Tidsuppfattning och självständighet hänger ihop!

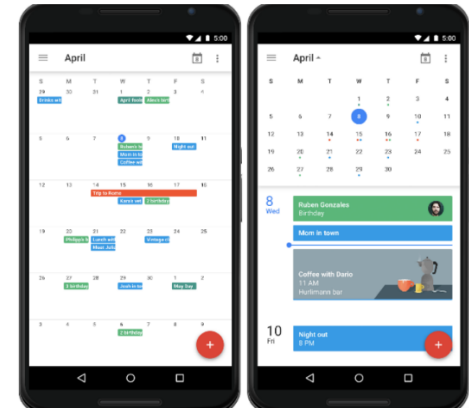
Tidsupplevelse

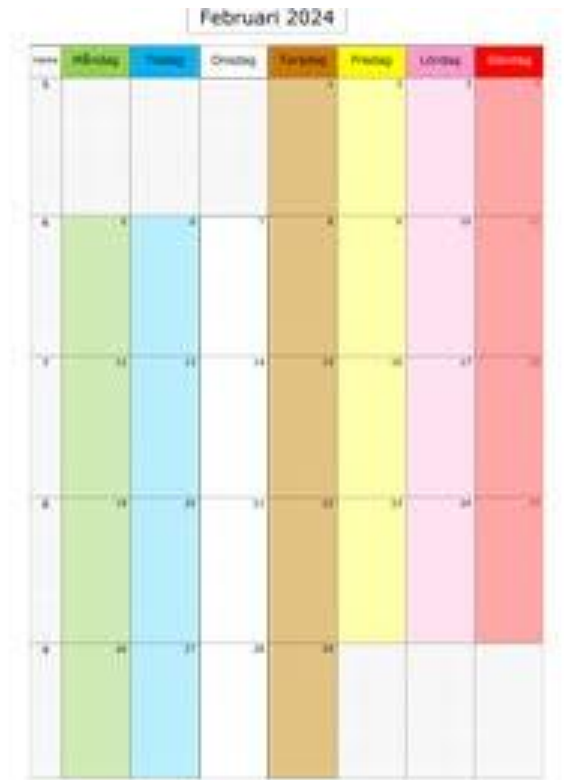
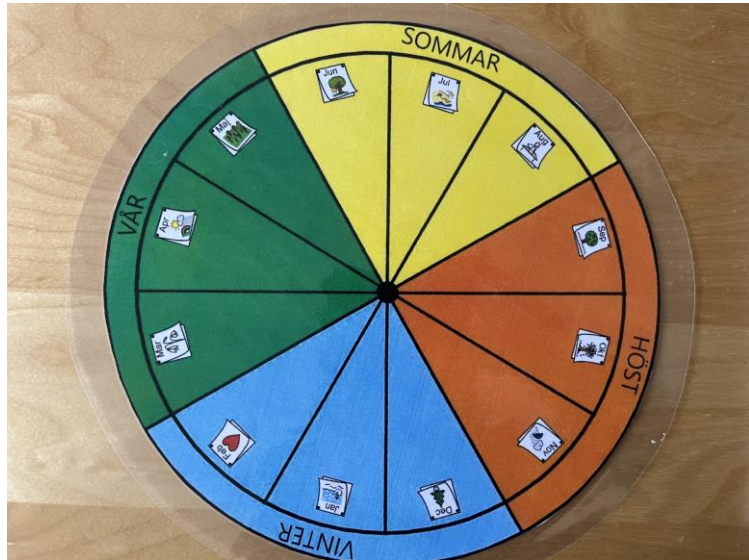

Tidsorientering

Tidsplanering

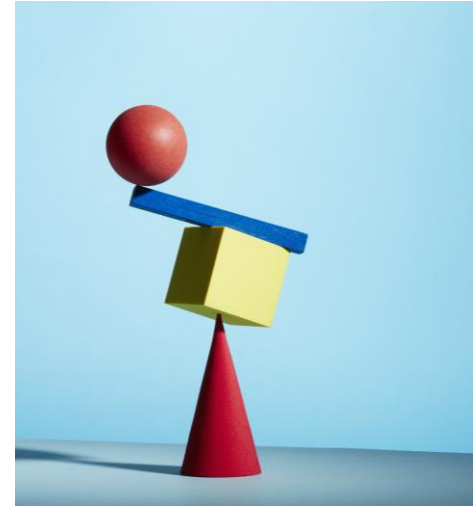
Tonåren och vuxenlivet

- Andra aktiviteter
- Ekonomi
- Puberteten
- Körkort
- Länktips:

- UR, UMO, mittprivatliv.se, KP-webben, Podd: Funka olika, Mediemyndigheten: Digitala medier på föräldriska

Aktivitetsbalans

- Självständighet – när?
- Vad vill och orkar barnet?
- Tydlighet, kognitivt stöd och tidshjälpmedel sparar energi
- Planera in vila och återhämtning
- Prata med barnet om aktivitetsbalans (använd t ex bilder på batterier)

Habiliteringen tipsar

- Bildstöd/kognitivt stöd: www.bildstod.se
- Pengars värde: <https://attention.se/leva-med-npf/i-vardagslivet/koll-pa-ekonomin/>
- Komma igång med tydliggörande i vardagen: <https://regionuppsala.se/infoteket/hitta-tips-och-verktyg/tidig-intervention/>
- Material att ladda ner (kalenderblad, veckoschema mm): [Infotekets tips och verktyg för ett fungerande vardagsliv. \(regionuppsala.se\)](https://regionuppsala.se/infoteket/hitta-tips-och-verktyg/tidig-intervention/)

■ TILLFÄLLE 1 →

- Information om diagnosen
- Hur kan vi stötta barn med IF?

■ TILLFÄLLE 2 →

- Kommunikation
- Självständighet i vardagen

■ TILLFÄLLE 3 →

- Motorik
- Psykisk hälsa

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN